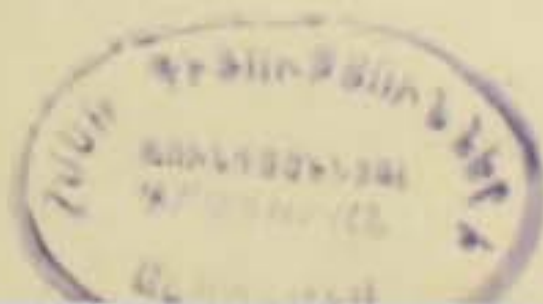

Ի. Վ. ՍՏԱԼԻՆ

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԻԱՅԻ
XIX ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ
ԸՆԿԵՐ Ի. Վ. ՍՏԱՆԻՆԻ ՃԱՌԸ

(ԱՄԲԻՈՆԻ ՎՐԱ ԸՆԿԵՐ ՍՏԱՆԻՆԻ ԵՐԵՎԱՆԸ ԴԵԼԵԳԱՏՆԵՐԸ ԳԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄԸ
ՆՐ, ԲՈՒՌՆ, ԵՐԿԱՐ ԺԱՄԱՆԱԿ ՉԼԹՈՂ ՄԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ, ՈՐՈՆՔ
ՎԵՐԱՆՎՈՒՄ ԵՆ ՕՎԱՑԻԱՅԻ: ԲՈՂՈՐԸ ՈՏՔԻ ԵՆ ԿԱՆԳՆՈՒՄ: ԲԱՑԱԿԱՆՉՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐ, «ԸՆԿԵՐ ՍՏԱՆԻՆԻ ՈՒՌԱ», «ԿԵՑՅԵ՝ ԸՆԿԵՐ ՍՏԱՆԻՆԸ», «ՓԱՌՔ
ՄԵՍ ՍՏԱՆԻՆ»):

ԸՆԿԵՐՆԵՐ:

Թույլ տվե՛ք մեր համագումարի անունից բոլոր այն եղբայրական պար-
տիաներին ու խմբերին, որոնց ներկայացուցիչները հարգեցին մեր համագո-
ւմարը իրենց ներկայությամբ կամ որոնք համագումարին ուղարկեցին ողջույ-
նի ուղերձներ, շնորհակալություն հայտնել բարեկամական ողջույնների, հա-
ջողությունների ցանկությունների, վստահության համար: (ԲՈՒՌՆ, ԵՐԿԱՐԱ-
ՏԵՎ ՄԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՎԵՐԱՆՎՈՒՄ ԵՆ ՕՎԱՑԻԱՅԻ):

Մեզ համար առանձնապես բանկ է այդ վստահությունը, որ նշանակում
է պատրաստակամություն՝ աջակցելու մեր պարտիային ժողովուրդների պայ-
ծառ ապագայի համար նրա պայքարում, պատերազմի դեմ նրա պայքարում,
խաղաղության պահպանման համար նրա պայքարում: (ԲՈՒՌՆ, ԵՐԿԱՐԱՏԵՎ
ՄԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):

Սխալ կլիներ կարծել, թե մեր պարտիան, որը հզոր ուժ է դարձել, այլևս
աջակցության կարիք չունի: Դա հիշտ չէ: Մեր պարտիան և մեր երկիրը միշտ
դգացել են ու կզգան արտասահմանյան եղբայրական ժողովուրդների վստա-
հության, համակրանքի և աջակցության կարիք:

Այդ աջակցության առանձնահատկությունն այն է, որ եղբայրական ամեն
մի պարտիայի կողմից մեր պարտիայի խաղաղասիրական ձգտումներին
յուրյց արժող ամեն տեսակ աջակցությունը դրա հետ միասին նշանակում է
աջակցություն իր սեփական ժողովրդին՝ խաղաղության պահպանման համար
նրա պայքարում: Երբ անգլիական բանվորները 1918—1919 թվականներին,
Սովետական Միության վրա անգլիական բուրժուազիայի զինված հարձակ-
ման ժամանակ, պատերազմի դեմ պայքար կազմակերպեցին «Չեռներդ լեռո՛ւ
Ռուսաստանից» լոգունգով, ապա դա աջակցություն էր, աջակցություն ամե-
նից առաջ խաղաղության համար իր ժողովրդի պայքարին, իսկ ապա նաև՝
աջակցություն Սովետական Միությանը: Երբ ընկեր Թորեգը կամ ընկեր
Տոլյատտին հայտարարում են, որ իրենց ժողովուրդները չեն պատերազմի
Սովետական Միության ժողովուրդների դեմ (ԲՈՒՌՆ ՄԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ),
ապա դա աջակցություն է, ամենից առաջ աջակցություն Ֆրանսիայի և Լուսի-

լիայի բանվորներին ու գյուղացիներին, որոնք պայքարում են խաղաղության համար, իսկ սպա նաև՝ աջակցություն Սովետական Միության խաղաղասիրական ձգտումներին։ Փոխադարձ աջակցության այդ առանձնահատկությունը բացատրվում է նրանով, որ մեր պարտիայի շահերը ոչ միայն չեն հակասում, այլ, բեղհակառակը, միաձուլվում են խաղաղասեր ժողովուրդների շահերին։ (ԲՈՒՌՆ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ)։ Իսկ ինչ վերաբերում է Սովետական Միությանը, ապա նրա շահերը առհասարակ անբաժանելի են ամբողջ աշխարհի խաղաղության գործից։

Հասկանալի է, որ մեր պարտիան չի կարող պարտի մնալ Լիդալյաական պարտիաներին և նա ինքն էլ իր/հերքին պետք է աջակցություն ցույց տա նրանց, ինչպես նաև նրանց ժողովուրդներին՝ ազատագրության համար նրանց պայքարում, խաղաղության պահպանման համար նրանց պայքարում։ Ինչպես հայտնի է, նա հենց այդպես էլ վարվում է։ (ԲՈՒՌՆ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ)։ 1917 թվականին մեր պարտիայի կողմից իշխանությունը վերցվելուց հետո և այն բանից հետո, երբ պարտիան ռեալ միջոցներ ձեռնարկեց՝ կապիտալիստական ու կալվածատիրական հեշտումը լիկվիդացնելու համար, Լիդալյաական պարտիաների ներկայացուցիչները, մեր պարտիայի խիզախությամբ ու հաջողություններով հիացած, նրան շնորհեցին համաշխարհային ռեյուցիոն ու բանվորական շարժման «Հարվածային բրիգադայի» կոչումը։ Դրանով նրանք հույս էին հայտնում, որ «Հարվածային բրիգադայի» հաջողությունները կրկնացնեն կապիտալիզմի սնշման տակ հեծող ժողովուրդների դուրքությունը։ Ես կարծում եմ, որ մեր պարտիան արդարացից այդ հույսերը, հատկապես Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ժամանակաշրջանում, երբ Սովետական Միությունը, ջախջախելով գերմանական ու յապոնական փաշիստական բռնակալությունը, Եվրոպայի և Ասիայի ժողովուրդներին փրկեց փաշիստական ստրկության սպառնալիքից։ (ԲՈՒՌՆ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ)։

Իհարկե, շատ դժվար էր կատարել այդ պատվավոր դերը, քանի որ «Հարվածային բրիգադան» միակն էր և քանի որ նա հարկադրված էր այդ առաջավոր դերը կատարել գրեթե միայնակ։ Բայց այդպես ևղև է։ Այժմ դուրքությունը միանգամայն այլ է։ Այժմ, երբ Ձիեաստանից ու Կորեայից մինչև Ձեխոսովակիա ու Հունգարիա Երևան են եկել նոր «Հարվածային բրիգադաներ» ի դեմս ժողովրդա-դեմոկրատական երկրների, — այժմ մեր պարտիայի համար ավելի է հեշտացել պայքարելը, և գործն էլ ավելի լավ է գնում։ (ԲՈՒՌՆ, ԵՐԿԱՐԱՏԵՎ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ)։

Առանձնահատուկ ուշադրության են արժանի կոմունիստական, դեմոկրատական կամ բանվորա-գյուղացիական այն պարտիաները, որոնք դեռևս իշխանության գլուխ չեն անցել և որոնք շարունակում են աշխատել բուրժուական դրակոնական օրենքների կրեկի տակ։ Իհարկե, նրանց համար ավելի դժվար է աշխատել։ Սակայն նրանց համար աշխատելն այնքան դժվար չէ, որքան դժվար էր մեզ՝ ռուսական կոմունիստներին համար, ցարիզմի ժամանակաշրջանում, երբ ամենափոքր առաջընթացը համարվում էր ծանրագույն հանցագործություն։ Սակայն ռուսական կոմունիստները անասան մեացին, չվախեցան դժվարություններից և հասան հաղթանակի։ Նույնը կկատարվի այդ պարտիաների հետ։

Այնուամենայնիվ ինչո՞ւ այդ պարտիաների համար այնքան դժվար չի լինի աշխատել՝ համեմատած ցարական ժամանակաշրջանի ռուսական կոմունիստների հետ:

Նախ, որովհետև նրանք աչքի առչև ունեն պայքարի ու հաջողությունների այնպիսի օրինակներ, որպիսիք կան Սովետական Միությունում և Ժողովրդա-դեմոկրատական երկրներում: Հետևապես, նրանք կարող են սովորել՝ ելնելով այդ երկրների սխալներից ու հաջողություններից և դրանով հեշտացնել իրենց աշխատանքը:

Երկրորդ, որովհետև ինքը բուրժուազիան՝ ազատագրական շարժման գլխավոր բշնամին այլ է դարձել, լուրջ կերպով փոխվել է, դարձել ավելի ունակցիոն, կորցրել է կապերը ժողովրդի հետ և այդպիսով բուլացրել իրեն: Հասկանալի է, որ այդ հանգամանքը նույնպես պետք է հեշտացնի ռեզուցիոն ու դեմոկրատական՝ պարտիաների աշխատանքը: (ԲՈՒՌՆ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):

Առաջ բուրժուազիան իրեն բույլ էր տալիս լիբերալություն անել, պաշտպանում էր բուրժուա-դեմոկրատական ազատությունները և դրանով իր համար մասսայականություն էր ստեղծում ժողովրդի մեջ: Այժմ լիբերալիզմից հետո անգամ չի մնացել: Այլևս չկա այսպես կոչված «անձի ազատությունը», — անձի իրավունքներն այժմ ճանաչվում են միայն նրանց համար, ովքեր կապիտալ ունեն, իսկ մյուս բոլոր բաղաճացիները համարվում են մարդկային հում նյութ, որը պիտանի է լոկ շահագործման համար: Ոտնակոխ է արված մարդկանց և ազգերի իրավահավասարության սկզբունքը, այն փոխարինված է շահագործող փոխամասնության լիբերալության և բաղաճացիների շահագործվող մեծամասնության իրավագրկության սկզբունքով: Բուրժուա-դեմոկրատական ազատությունների դրոշը դեն է չարտված: Ես կարծում եմ, որ այդ դրոշը պետք է բարձրացնեք դուրս, կոմունիստական և դեմոկրատական պարտիաների ներկայացուցիչներդ, և այն առաջ տանեք, Երե ուզում եմ ձեր շուրջը հավաքել ժողովրդի մեծամասնությունը: Այն բարձրացնող մեկ ուրիշը չկա: (ԲՈՒՌՆ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):

Առաջ բուրժուազիան համարվում էր ազգի պարագլուխը, նա պաշտպանում էր ազգի իրավունքներն ու անկախությունը, դրանք դասելով «ամեն ինչից վեր»: Այժմ «ազգային սկզբունքից» հետո անգամ չի մնացել: Այժմ բուրժուազիան ղոլարով վանառում է ազգի իրավունքներն ու անկախությունը: Ազգային անկախության և ազգային սովերենության դրոշը դեն է չարտված: Կասկած չկա, որ այդ դրոշը պետք է բարձրացնեք դուրս, կոմունիստական ու դեմոկրատական պարտիաների ներկայացուցիչներդ, և այն առաջ տանեք, Երե ուզում եմ լինել ձեր Երկրի հայրենասերները, Երե ուզում եմ դառնալ ազգի ղեկավար ուժը: Այն բարձրացնող մեկ ուրիշը չկա: (ԲՈՒՌՆ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):

Բանն այսպես է ներկայումս:

Հասկանալի է, որ այս բոլոր հանգամանքները պետք է հեշտացնեն դեռևս իշխանության գլուխ չանցած կոմունիստական ու դեմոկրատական պարտիաների աշխատանքը:

Հետևապես, կան բոլոր հիմքերը՝ հույս դնելու Եղբայրական պարտիաների հաջողությունների ու հաղթանակի վրա կապիտալի տիրապետության երկրներում: (ԲՈՒՌՆ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):

Կեցցե՛ն մեր Լեքայրական պարտիաները: (ԵՐԿԱՐԱՏԵՎ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):

Թող ապրե՛ն և կեցցե՛ն Լեքայրական պարտիաների ղեկավարները: (ԵՐԿԱՐԱՏԵՎ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):

Կեցցե՛ խաղաղությունը ժողովուրդների միջև: (ԵՐԿԱՐԱՏԵՎ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):

Կուրչե՛ն պատերազմի հրձիգները: (ԲՈՂՈՐԸ ՈՏՔԻ ԵՆ ԿԱՆԳՆՈՒՄ: ԲՈՒՈՆ, ԷՐԿԱՐ ԺԱՄԱՆԱԿ ՉԼԻՈՂ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՎԵՐԱԾՎՈՒՄ ԵՆ ՕՎԱՅԻԱՅԻ: ԲԱՅԱԿԱՆԶՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ «ԿԵՅՅԵ՛ ԸՆԿԵՐ ՍՏԱՎԻՆԸ», «ԸՆԿԵՐ ՍՏԱՎԻՆԻ ՈՒԹԱ՛», «ԿԵՅՅԵ՛ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ՄԵԾ ԱԹԱՋՆՈՐԴ ԸՆԿԵՐ ՍՏԱՎԻՆԸ», «ՄԵԾ ՍՏԱՎԻՆԻ ՈՒԹԱ՛», «ԿԵՅՅԵ՛ ԽԱՂԱՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԺՈՂՈՒՐԴՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ»: «ՈՒԹԱ՛» ԲԱՅԱԿԱՆԶՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):